

Cirkulärnr: 10:62
Diariernr: 10/4981
Nyckelord: Brandfarliga och explosiva varor
Handläggare: Marcus Cato, Ann Sofi Agnevik
Avdelning: Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad och
Avdelningen för juridik
Datum: 2010-10-08
Mottagare: Räddningschefer, Stadsbyggnadschefer
Kommunchefer
Rubrik: Ny förordning om brandfarliga och explosiva varor

CIRKULÄR 10:62

Avdelningen för juridik
Ann Sofi Agnevik
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Marcus Cato

Räddningschefer,
Stadsbyggnadschefer
Kommunchef

Ny förordning om brandfarliga och explosiva varor

Allmänt

En ny lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor trädde ikraft den 1 september 2010. Lagens syfte är att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga eller explosiva varor. Lagen ska även förebygga obehörigt förfarande med varorna. Lagen utgör en förenkling och modernisering av de tidigare reglerna på området.

Förordning (2010:1075) om brandfarlig och explosiva varor kompletterar lagen och trädde också i kraft den 1 september 2010.

Förordningen innehåller några paragrafer som riktar sig till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som till exempel då myndigheten ska meddela beslut om en vara är att anse som en explosiv vara och om den får släppas ut på marknaden.

Myndigheten ska också återkalla ett godkännande om förutsättningarna inte längre är uppfyllda. Förordningen innehåller också hanteringsregler för enskilda.

Ett antal paragrafer i förordningen rör tillstånd och handläggning av tillståndsärenden. I de fall beslut ska fattas av kommunen krävs en förändring alternativt komplettering av delegationsordningen. När det gäller tillstånd för kommunens eget handhavande av brandfarliga och explosiva varor, dvs. andra brandfarliga och explosiva varor än dem som kommunen hanterar i sin tillståndsgivning, måste tillstånd ges av annan nämnd inom kommun än den som hanterar varorna så att inte en jävssituation uppstår.

Förslag till delegering:

Lagrum	Ärende	Delegat
17 § förordning om brandfarliga och explosiva varor	Förlängning av utredningstiden med tre månader	Tjänsteman enligt nämndens förordnande <i>Anmärkning: Ett beslut att förlänga handläggningstiden får inte överklagas</i>
19 § 1 st. förordning om brandfarliga och explosiva varor	Medgivande att följa tidigare givet tillstånd för hantering, överföring och import, till dess ansökan om nytt eller ändrat tillstånd prövats	Tjänsteman enligt nämndens förordnande

Avgifter

Enligt 27 § lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor får avgifter tas ut för tillståndsprovning, tillsyn, provtagning och undersökning av prov, godkännande av föreståndare, godkännande av explosiv vara och beslut om huruvida en vara är att anse som en explosiv vara. Också för sådan tillsyn som utgör marknadskontroll enligt denna lag får avgift för tillsynen och för provtagning och undersökning av prov av varan tas ut, men endast om det vid undersökningen visar sig att varan inte uppfyller ställda krav. Sedan tidigare har kommunerna haft möjlighet att ta ut avgifter för arbetsmoment gällande brandfarlig vara.

Den tillståndsverksamhet som tidigare bedrivits av polisen var subventionerad av staten via statsbidrag. Detta innebär att kommunen inte kan utgå från tidigare avgiftsnivåer vid fastställande av den kommunala avgiften.

När kommunen beslutar om avgifter i sin verksamhet ska avgiften bygga på de kommunalrättsliga principerna nämligen självkostnad, likställighet och retroaktivitetsförbud.

Självkostnaden

Självkostnaden uttrycks i 8 kap. 3 c § kommunallagen:

Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller.

Om det inte finns några bestämmelser om grunderna för avgiftssättning i en speciallag gäller den allmänna självkostnadsprincipen i kommunallagen. Så är det exempelvis beträffande avgiftsuttag för skyddskontroll och sotning, för tillstånd till automatspel och tillstånd enligt miljöbalken. Inte heller avseende nu aktuella tjänster finns några specialregler.

Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. I princip samtliga kostnader som vid en normal affärsmässig drift är motiverade från företags-ekonomisk synpunkt bör kunna läggas till grund för självkostnadsberäkningen. Alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till ska ingå i en självkostnadsberäkning. Utöver externa kostnader och intäkter ska även alla relevanta interna eller kalkylerade poster tas med. Exempel på direkta kostnader är personal och personalomkostnader (pensionskostnader), material, tjänster, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens eller landstingets centrala service- och administrationskostnader ska också räknas med. Faktureringskostnader får också ingå i underlaget för avgiftens beräkning, RÅ 1989 ref. 38.

Självkostnadsprincipen innebär inte att inkomsterna från avgifterna aldrig får överstiga kostnaderna. Kommunerna grundar sina avgiftsuttag på kalkylerade/budgeterade kostnader. Därmed ingår ett flertal osäkra komponenter, och därför är det inte möjligt att alltid uppnå en fullständig överensstämmelse mellan kostnader och avgifter. Ett överuttag av avgifter godtas därför så länge som avgifterna inte väsentligen överstiger självkostnaderna för verksamheten.

Likställighetsprincipen

En fördelning av avgiftsuttaget mellan olika abonnenter eller konsumenter får inte stå i strid med likställighetsprincipen. Principen innebär att lika avgift ska tas ut för lika prestation. Likställighetsprincipen medger inte någon godtycklig avgiftspolitik, utan kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter, se prop. 1993/94:188.

Retroaktivitetsförbudet

Enligt 2 kap. 3 § kommunallagen får kommuner och landsting inte fatta beslut med tillbakaverkande kraft som är till nackdel för medlemmarna, om det inte finns synnerliga skäl för det.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Gunilla Glasare

Ann-Sofie Eriksson